

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Stad . . f 12.

Franco per post . . 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIES

15 cents de regel

behalve 35 cents regel.

DE FINANCIËLE PLANNEN.

(Zie Nummer 99)

In ons nummer van den 24 Augustus, hebben wij eenige algemeene bemerkingen in het midden gebragt over de begrootingen van 1844 en 1845, zoo als die door den Heer VAN DER HEIM gewijzigd zijn voorgedragen. Wij kunnen niet nalaten hier andermaal te betuigen, dat wij niets minder verwacht hadden, dan den nieuwen minister van financiën geheel in de voetstappen van den Heer ROCHUSSEN te zien treden. Op dien prijs had de Heer ROCHUSSEN kunnen aanblijven. Wij hadden toch geenen nieuwen persoon, maar nieuwe gedachten noodig. Verandering van personen kan ons zóó niet aanbrengen, wat het doel was der aftreding des vorigen ministers. Alleen wint de schatkist daarbij het tractement des ministers van financiën, omdat de belangloosheid van den Heer VAN DER HEIM daaryan heeft afgezien, ten einde de hulpbehoevende schatkist te gemoet te komen. Het is een prijsbaar, navolgingwaardig voorbeeld, waardoor het land 12000 gulden behoudt; maar toch niet uit den behouden toestand kan gered worden, die aller zorgen gaande maakt.

Wij zeiden voor eenigen tijd, dat eene conversie na de nederlaag van den Heer ROCHUSSEN onwaarschijnlijk was. Het doet ons leed, dat wij juist geraden hebben. De nieuwe minister heeft geoordeeld dat hij met eene conversie-wet niet vermogt op te treden. « Voor 's hands, zegt hij, heeft men gemeend het denkbeeld, om door conversie eene besparing van uitgaven te verkrijgen, te moeten laten varen, omdat na de nietaanneming van het voorgestelde plan van conversie de regering het vooruitzicht mist, om thans eene andere wijze van conversie met succes te kunnen beproeven. » Wij herhalen het, zulks spijt ons. Gelijk toen vermeenen wij ook nu nog, dat de minister een gewijzigd ontwerp van conversie behoort voorttedragen.

Voor den Heer ROCHUSSEN was zulks onmogelijk, na hetgene bij de debatten der door hem voorgestelde conversie gezegd was. Maar de Heer VAN DER HEIM die niet gebonden is door de verklaringen zijns voorgangers, heeft de handen vrij, om het verworpen plan van regeling der nationale schuld zóó te wijzigen, dat het beter en zelfs ge-

noegzamer zekere kans heeft van te worden aangenomen.

Daartegen worden zwarigheden aangevoerd, welke ons niet allezins gegrond voorkomen. De minister zegt, « dat na de nietaanneming van het voorgesteld plan van conversie, de regering het vooruitzicht mist, om thans eene andere wijze van conversie met succes te kunnen beproeven. » Het is mogelijk; maar wij zien het niet in.

De groote meerderheid der Tweede Kamer heeft zich voor eenp conversie verklaard, ofschoon zij de daartoe betrekkelijke wet, zoo als zij daar lag niet kon aannemen. Daarbij is het sinds nog hoe langer zoo meer gebleken, dat het volstrekt noodzakelijk is, den standaard onzer renten te verminderen. Die dringende noodzakelijkheid zou meer dan genoeg zijn, om de verdedigbaarheid te openen, welke over eene conversie geheerscht hebben, te doen ophouden, en eene eenheid voort te brengen, welke een gewijzigd ontwerp met eene groote meerderheid zoude doen doorgaan.

Er is gezegd, dat, al werd ook eene conversie door de wetgevende magt toegestaan, dezelve minder kans zou hebben van gelukkig te slagen, nadat eenmaal de vorige wet is verworpen geworden.

Wij zijn niet in staat te beoordeelen in hoever deze aanmerking gegrond is. Wij gelooven echter, dat zij niet die waarde heeft, dat eene conversie daarom achterwege moet blijven. Het kan misschien het wel slagen derzelfde bemoeijelijken; maar dat zij dezelve geheel zou kunnen verhinderen komt ons onbegrijpelijk voor: vooral daar de rentehuffers zelven met den dag al meer en meer de overtuiging erlangen moeten, dat het van hunne zijde noodig is tot zulk een doel mede te werken, willen zij vroeg of laat daarvan niet de wrange vruchten dragen.

En wat wil men toch met de kapitalen aanvragen, welke het Belgisch aandeel ons in de hand geven zal? Is het niet doelmatig, noodzakelijk zelfs die te besteden, niet slechts tot afschaffing van schuld, maar tot vermindering der rente van de blijvende schuld. Die gelegenheid biedt zich nu aan. Zij zal zeker nooit wederkeeren. Mag men die nutteloos laten voorbijgaan? Dit zoude oaverantwoordelijk zijn. Het is waar het bestuur heeft reeds beproefd, die ten voorneemden einde te besteden; maar de Kamer heeft begrepen, dat voorstel te moeten af-

stemmen. Wij eerbiedigen dat besluit, zonder het onze goedkeuring te geven. Maar de regering mag zich daarom niet achter die afkeuring verschansen, en zeggen: de Kamer heeft ons voorstel van conversie niet gewild; dus geen conversie. Indien het ministerie mogt goedvinden zóó te redeneeren, zouden wij hetzelfde zeggen, dat het uitvete van eene teleurstelling de heiligste belangen van het vaderland in de waagschaal stelt.

Edoch het is niet genoeg, dat het gouvernement zich die eenige gelegenheid, welke haar millioenen in handen geeft, ten nutte maakt tot vermindering van den rentestandaard; het behoort zulks daarenboven spoedig te doen, wil hetzelfde de kapitalen niet blootstellen aan eventuele gevaren, waaraan Europa en vooral Nederland blootstaat.

Europa of in ons Vaderland een crisis ontstaan, welke de beurs drukt, op het oogenblik, dat het gouvernement die millioenen in handen heeft; dan zullen wij ieder oogenblik duizenden en honderdduizenden van die millioenen verliezen.

Wat dusdanig gevaar niet te voorzien is, zullen alléén diegenen zeggen, welke gewoon zijn niet verder voor zich uit te zien, dan den dag dien zij beleven. De vrede van Europa, hoe goed ook bevestigd, kan, onder andere voorbeelden, afhangen, van het leven van een enkel vorst. Weet men daarbij, welke schokken de toekomst aan ons eigen Vaderland voorbereidt?

Wij hopen derhalve, dat de minister van financiën van zijn voornemen zal terugkomen. Wat zijnen voorganger mislukt is, wenschen wij dat hem zal mogen slagen.

DE STAATSRaad, GOUVERNEUR
DER PROVINCIE NOORD-BRABAND.

Brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat uithoofde van eenige noodzakelijke herstellingen van de Brug over de Zand-
Wiltmevoort No. 8 A. nabij Aarle-Rixse, de passage met rij- of voertuigen over die Brug van af den 6 September aanstaande tot den 1sten October daaraanvolgende, zal moeten gesloten zijn, kunnende gedurende dien tijd de passage genomen worden over de Brug No. 7 A te Beek, slechts 20 minuten beneden eerstgemelde gelegenheid.
's Hertogenbosch, den 29 Augustus 1843.

De Staatsraad, Gouverneur

A. J. BORRE

verlaten, om te Haven het fecat van het admiraal-zeilen bij te wonen. Eerstgenoemde Prins, wordt door zijne Gemalin vergezeld.

De meest tegenstrijdige geruchten worden weder verspreid. Terwijl men van den eenen kant vol blijft houden dat de Koningin van Engeland ten bezoek aan den Koning der Franschen en diens Familie, te Eu, zal afleggen, en er zelfs bijvoegt dat de directien der koninklijke schouwburgen te Parijs reeds last bekomen hebben om eenigen hooftoneelspelers en muzikanten derwaarts te zenden, welke, gedurende het verblijf der Vorstin, voorstellingen geven zouden, verzekert men van den anderen kant dat, ten gevolge van ontstane diplomatieke geschillen tusschen Frankrijk en Engeland, het Hof veel vroeger dan eerst voorgenomen was Eu te verlaten en omstreeks den 10 der volgende maand het paleis te St. Cloud betrekken zal.

-- De Oppositiebladen weiden breed uit over hetgene zij de onvoorzigtigheid van het Fransch Gouvernement noemen, het ren-namelijk van twee der Koninklijke Prinsen naar Engeland, in het tegenwoordig tijdsgewricht, waarin zoovele punten te vereffenen blijven met welke de nationale eer van Frankrijk gemoeid is.

NEDERLAND.

-- Bij besluit van den 19 dezor heeft Z. M. benoemd tot Poldermeester van den Buitendellenpolder, onder Waspik, provincie Noord-Brabant, T. Adriaanse. Schoenmakers, tengevolge van gewone afreding.

-- Het Weekblad van het regt bevat een artikel, door den heer A. F. Siffé te Middelburg ingezonden. Bijdien het voorstel van wet, waarbij de tegenwoordige provinciale gerechtshoven afgeschafte en in plaats dier elf slechts vijf nieuwe opgericht worden, aangenomen werd, dan zou die regtsgeleerde, zoo wel in het belang der justitie als in dat der schatkist, het wenschelijk achten dat eene wet werd gemaakt, ongeveer van den volgenden inhoud.

Art. 1. Alle misdaden tegen den eigendom, gepleegd zonder gebruik te maken van verborgen of openlijke wapenen en zonder geweld of bedreiging van geweld aan personen, zullen, zoo de voegbrachte schade, naar het oordeel van het publiek ministerie, de honderd gulden niet te boven gaat, voor de correctionele regtbanken worden vervolgd, en door dezelve worden gestraft met gevangenis, in plaats van met andere lijf- of onteerende straffen.

Art. 2. Er zal echter eene acte van beschuldiging moeten worden opgemaakt door den officier van justitie bij de regtbank, waar de zaak moet dienen (of wel door den procureur-generaal bij het hof, ter vervolging door den officier van justitie bij de regtbank), en de zaak zal in alles als eene criminele zaak worden behandeld, ook door toevoeging van eenen advocaat-advocaatshalve aan den beschuldigde, om hem gratis als raadsman te dienen.

-- 's GRAVENHAGE, 29 Aug. De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft zich in hare zitting van heden vereenigd met de bij de Tweede Kamer aangenomen ontwerpen van wet, houdende het tarief van justiekosten en salarissen in burgerlijke zaken, alsmede met dat, houdende voorziening met betrekking tot het rekenpligtig behear der scheepssoldijen.

Met intrekking en buiten effectstelling van alle vroegere dienangaande gegeven explicatien, is door Z. Exc. den minister van finantien, bij resolutie van 31 Julij II, bepaald geworden, dat, naar den zin en de bedoelingen van het tarief van regten, gevoegd bij de wet van 20 Aug. 1822 (Staatblad No. 39), het stroo of spaan, gevlochten in ceepen of banen, bestemd om er hoeden van te maken, metsgaders het geweven spaan in bladen, kan worden berekend als een bij het tarief onbekende post, dat is twee percent op den in- en een percent op den uit- of doorvoer, en daartegen het gevlochten stroo, of spaan, bekend onder den naam van boordsel, tressen of kwasten, als modewaren, terwijl eindelijk alle andere voorwerpen van stroo

of spaan (met uitzondering der hoeden, matten en dergelijke, welke afzonderlijk belast zijn), onder kramerij kunnen begrepen worden.

De heer Joseph Potenti van Pistoja, ingenieur van den waterstaat, en meester in de natuurkundige en wiskunstige wetenschappen, die sedert zes maanden eene wetenschappelijke reis doet, betrekkelijk de ijzeren wegen en de waterbouwkundige werken, is in Holland aangekomen, komende van Engeland. De heer Joseph Potenti heeft de eer genoten aan Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, baron Schimmelpenninck van der Oije, te worden voorgesteld, die wel ter beschikking van dien geleerden vreemdeling alle middelen heeft gelieven te stellen, die het bezoek konden gemakkelijk maken en van nut konden doen zijn in een land, waarvan het bestaan, als het ware, aan de kunst te danken is, en hetwelk die ingenieur gekozen heeft tot een onderwerp van eene bijzondere en naauwgezette beoefening.

-- 's GRAVENHAGE den 30 Augustus. Heden morgen is de Centrale Afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-generaal vergaderd geweest, over de ontwerpen van wet betrekkelijk de begrotingswetten voor 1844 en 1845. Daarna heeft zij eene bijeenkomst met de rapporteurs gehouden over de voordragt van wet, houdende eene belasting op de inkomsten.

Tegen half twee ure heeft de Kamer eene zitting gehouden, waarin de Centrale Afdeeling haar algemeen verslag nopens het ontwerp van wet ten aanzien van het regt van successie heeft gedaan.

In dat algemeen verslag wordt, onder anderen, aangevoerd, dat sedert de resultaten van het voorloopig onderzoek der Afdeelingen omtrent het onderhavige wetsontwerp, bij het op den 29 febr. jl. gearresteerde verslag der Centrale Afdeeling, ter kennis gebracht zijn van de regering, er ruim vijf maanden verloop is, gedurende welke met betrekking tot de finantieele aangelegenheden des rijks gewichtige bijzonderheden hebben plaats gegrepen. Uit welk oogpunt men die bijzonderheden moge beschouwen, hoedanig in het bijzonder het gevoelen zij omtrent de finantieele voorstellen van den afgetreden minister van finantien, door niemand zal het wel betwist kunnen worden, dat in de laatste tijden de geldelijke toestand van ons land in een gansch ander daglicht is gesteld, dan voor eettelijke maanden nog het geval was, en dat, zoo destijds nog twijfel hebbe bestaan omtrent de noodzakelijkheid, om, tot dekking van de uitgaven, op buitengewone middelen bedacht te zijn, die twijfel bij velen sedert heeft plaats gemaakt voor de zekerheid, dat, zelfs bij eene strenge toepassing van het stelsel van bezuiniging, het verbroken evenwigt tusschen de uitgaven en de inkomsten van het rijk, zonder verhooging of vermeerdering van laatstgemelden, niet te herstellen zal wezen. Het kan derhalve, wordt in het verslag gezegd, niet bevreemdend voorkomen, dat de regering, na het mislukken harer poging, om door conversie van renten eene besparing van uitgaven te verkrijgen, en zich alzoo gervepen ziende, om aan de wetgevende magt andere middelen ter voorziening in de behoefte der schatkist voor te dragen, tot dat einde ook begrepen heeft, op haar voorstel tot uitbreiding en verhooging van het successieregt terug te moeten komen, zonder zich daarvan terug te laten houden door de ongunstige beoordeeling, welke aan dat voorstel bij de Tweede Kamer aanvankelijk was te beurt gevallen. Niet te min heeft zij zich vele der haar medegedeelde bedenkingen ten nutte gemaakt, en, hoewel in de hoofdzaak bij hare oorspronkelijke voordragt volhardende, evenwel op onderscheiden punten aan den wensch der meerderheid van de leden toegegeven, zoodat dan ook het gewijzigde wetsontwerp bij vergelijking met het vroegere, eenige niet onbelangrijke verandering behelst.

Bij de behandeling van het gewijzigd wetsontwerp, in de Afdeeling der Kamer, hebben de meeste leden zich onthouden om in eene nadere ontwikkeling te treden hunner meening ten aanzien

van de gronden, welke ter gunste, of ten nadeele van de hoofdbepalingen dier voordragt, in het midden gebragt waren. Men heeft zich, dus, vrij algemeen bepaald om den indruk te doen kennen, welke eene gezette overweging dier voordragt, in verband met de inlichtingen bij de memorie van beantwoording medegedeeld, had te weeg gebragt, en om voorts eenige aanmerkingen op te geven, welke bij het onderzoek van de bijzondere deelen der voordragt nog waren voorgekomen. Wat het eerstgemelde punt aanbelangt, zoo hebben onderscheiden leden te kennen gegeven, dat, hunne inziens, de voordragt ten gevolge van de daarin gebragte wijzigingen, als werkelijk verbeterd behoort te worden aangemerkt. Dit gevoelen werd evenwel geuit, ongepraedicieerd het oordeel der leden omtrent de voorgestelde belasting in de regte lijn.

Ongeroer de helft van de leden, welke zich aanvankelijk reeds tegen zoodanige belasting hadden verklaard, hebben, bij gelegenheid van de nadere deliberation over het ontwerp, dat ongunstig oordeel herhaald, en stellig te kennen gegeven, dat zij in geen geval hunne stem tot die heffing, welke zij in beginsel moesten afkeuren, zouden kunnen geven. Een grooter getal echter heeft zich deswege thans niet verklaard, deels omdat zij zich het eindoordeel wenschen voor te behouden, deels wijl zij zich nog niet genoegzaam ingelicht achten om de gepastheid van de invoering der voorgedragen belasting te kunnen oordeelen. Laatstbedoelde leden waren van gevoelen, dat men, na de redenen, bij het voorloopig verslag uiteen gezet, niet dan in de hoogste noodzakelijkheid tot invoering van zulk eene bedenkelijke heffing behoorde over te gaan; dat het oordeel omtrent die hooge noodzakelijkheid ahangt, niet alleen van de kennis der ramping van behoeften van de verschillende onderdeelen der staatshuishouding voor de beide opvolgende jaren, welke men moogt verwachten dat, sedert het aanbieden dezer wet en der staatsbegroting in het begin der Zitting, eene zeer betekende verandering en inkorting, zal hebben ondergaan, maar ook van de kennis der verschillende middelen, waarmede men acht de uitgaven te kunnen bestrijden, en die, evenzeer in verband tot den nu gunstigen finantieel toestand van het rijk, hoogst belangrijke wijzigingen zullen hebben ondervonden. Die leden meenden derhalve met het gansche stelsel van den nieuwen Minister van Finantien tot stuur van de geldelijke behoeften des lands bekend te moeten zijn, voor en alleen met vrucht over een afzonderlijk onderdeel een bepaald oordeel te kunnen vellen. Trouwens de Regering zelve had, onder § 9 der beantwoording, ten behoeve van de noodzakelijkheid der verhooging van bestaande belastingen, of van de invoering van nieuwe, zich beroepen op de gewijzigde begrotingen voor 1844 en 1845, waarvan de uitgaaf, alzo ter beoordeeling van het onderhavige wetsontwerp, een noodwendig vereischte scheen.

Het slot van het verslag luidt als volgt:

En hiernede verneemt de Centrale Afdeeling haar algemeen verslag te kunnen besluiten, daar het haar, uit hoofde van de wijze waarop het gewijzigd wetsontwerp laatstelijk in de Afdeelingen is behandeld geworden, niet wel doenlijk voorkomt om, met betrekking tot de denkwijze van de meerderheid der leden opzigtens dat ontwerp, in meerdere of meer bepaalde ontwikkeling te komen, en het haar even min mogelijk is om te bepalen, of de nader door de Regering kenbaar gemaakte gronden al dan niet bij sommigen ingang hebben gevonden, of om welke redenen men bij de aanvankelijk voorgebragte bedenkingen is blijven volharderen. Zooveel schijnt echter zeker, dat de grootte meerderheid niet dan schoorvoetende en als door de noodzakelijkheid gedrongen er toe zal kunnen besluiten om hare goedkeuring aan het onderhavige wetsontwerp te hechten; weshalve het wenschelijk voortkomt dat, bij gelegenheid van de openbare discussien daarover, aangaande het punt

